

onrustig, wil telkens uit het bed springen, en maakt een zeer zieken indruk. De pols is 100, de temperatuur 39.7 ° ('s middags 12 uur). Ik schrijf hem voor basisch optochine zes maal daags 125 mgr.; geen kamfer.

3 Jan. De temperatuur is 38.7 °. Patiënt is veel rustiger.

5 Jan. De temperatuur is 37.6 °. Thans bestaat ook links boven vóór demping, bronchiaal ademen en crepiterende reutelgeruischen.

8 Jan. Over de geheele linker long vochtige reutelgeruischen en „crepitatio redux”. Pols 92. Temperatuur 37.6 °.

13 Jan. Geen afwijkingen in de long meer aantoonbaar. Of oorsuizen heeft bestaan is niet duidelijk, daar patiënt, door vroeger oorlijden, doof is. De pols was steeds goed en een crisis is niet opgetreden. Klachten over slecht zien bestaan niet. De uitbreiding van het proces heeft het optochine niet kunnen voorkomen.

Zeker was ik met het toedienen van dit geneesmiddel in voorkomende gevallen doorgegaan. Mededeelingen in het *Tijdschrift voor Geneesk. en Deutsche med. Wochenschrift* riepen echter dringend halt toe. In het Oogheekundig Gezelschap, 10 Dec. 1916, herinnert HAZEWINKEL aan een artikel in de *Münchener med. Wochenschrift*, waar in een statistiek van 90 pneumoniegevallen, allen behandeld met optochine, in 3 pCt. zware vormen van amaurose optraden.

G. TEN DOESSCHATE en STORM VAN LEEUWEN, *Tijdschr. voor Geneesk.*, 25 Aug. 1917, wijzen op een mogelijke nadeelige werking op het hart. Wanneer optochine ernstige verwickelingen en den doodelijken afloop kan voorkomen, zijn wij verplicht, het risico der oogstoornissen te aanvaarden. Uit de mededeeling van J. DE HARTOGH Jr. (*Tijdschr. voor Geneesk.* 6 Oct. 1917) blijkt opnieuw, dat toediening van optochine ernstige gevolgen niet kan voorkomen, ondanks de meest nauwgezette toediening en waarneming.

Heeft de medicus practicus het recht, met dit geneesmiddel verdere proefnemingen te doen? M. i. niet. Noch met het hydrochloras optochini, noch met het volgens MORGENROTH minder schadelijke optochinum basicum (niet genoemd in het *Geneesk. Jaarboekje* 1917). Zoo lang deze praeparaten niet gewijzigd zijn, mogen zij m. i. niet worden aangewend.

Amsterdam, 14 October 1917.

L. VOS.

ADEPS LANAE IN OORLOGSTIJD.

Op bldz. 377 van dit *Tijdschrift* (10 Februari 1917, I, n°. 6) lees ik: „Adeps lanæ van niet-Duitsche herkomst is wel te krijgen; het praeparaat heeft echter zijn onaangename geur tegen en is daarom voor lippen- en neuszalven onbruikbaar”.

Ik kan thans mededeelen, dat ik hier adeps lanæ van Australische herkomst gebruik. De geur ervan is zeer aangenaam. Deze adeps lanæ is in Nederland misschien niet verkrijgbaar (zij wordt in Indië door den militair geneeskundigen dienst gebruikt), doch ik geloof, dat door deze mededeeling de bovengenoemde schijn-voortreffelijkheid van het Duitsche produkt is tenietgedaan.

Pampanoea (Celebes), 25 Juni 1917.

F. HOLZSCHUHER VON HARRLACH, *arts.*

HET INKOMEN VAN DEN GENEESHEER IN ZUID-AFRIKA.

Sinds 1 Juli 1914 wordt hier in de Unie van Zuid-Afrika een inkomsten-belasting geheven van alle inkomens, die 300 pond sterling per jaar te boven gaan. Een paar weken geleden verscheen, door de abnormale omstandigheden sterk vertraagd, het officieële verslag betreffende de opbrengst van die belasting in het tijdvak 1 Juli 1914 tot 30 Juni 1915.

Het verslag vermeldt, hoe groot het gezamenlijk belastbaar inkomen is van de geneeskundigen hier, en ook hoeveel belasting daarvan betaald is, maar deze cijfers leeren niets omtrent de inkomens van de artsen individueel.

Op mijn verzoek, nadere inlichtingen te mogen ontvangen, was de heer „Commissioner of Inland Revenue and Taxes” zoo vriendelijk, mij het volgende mede te deelen: